

Az éjszakai hatos

KARAFIÁTH ORSOLYA ÍRÁSA

Mennyi, de mennyi emlék éjszakai vonatutakról... Ahogy a színtelen üres szerelvény átsiklik az éjszakai. A kalauz mindig részeg egy kissé, nálad is van persze munció. Rágyújtasz, a füst eljut a fülke mindegyik zugába, nézed a sötét tájat, és a végén elalszol. Ha szerencséd van, nem a határnál ébredsz, még időben felráznak, és jön a kába állomás: csillagfényben haza. Egyszer Ljubljánban kigyulladt az egyik szerelvény. A vezető nem állt meg, mondván: az nincs benne a szabályzatban, hogy égő kocikkal a vonat nem haladhat. Szicíliában pedig annyira féltünk, hogy beláncoltuk magunkat a fülkébe, csak a vonatrendőrség tudott minket kiszabadítani. Másodosztályú, de varázslatos órák: ez az éjszakai vonat. Mindez veszélyeivel és romantikájával persze nem hasonlítható össze az éjszakai járatokkal. Főképp nem a hatossal. Ha valami, hát a romantika távol áll a témától. Kezdjük az indítéktól, ami arra vezet, hogy egyáltalán felszálljunk rá. A legkézenfekvőbb a pénzihiány. Italias estéken gyakran előfordul, hogy nem marad nálunk semmi készpénz. De ne menjünk ilyen messzire! Én magam például egyszerűen nem merek egyedül taxiba ülni

azóta, amióta tavaly nyáron a Ráckert elől egy áltaxis elrabolt. Az éjszakai meg végül is közösségi élmény a javából. A hatos a közkezdelt Moszkva térről indul. Mikor felszálok, már konstátalom, ott a szokott homless kompánia, körülnézni sem kell: a szag magáért beszél. Ahogy egy ismerősöm mondaná: ajándék-klosár. Nehéz kibírni, amíg a hatos evvel az ájérel végigkocog a körutakon (Margit, Szt. István, Teréz, Erzsébet, József és Ferenc), hogy aztán a Boráros tér után végre megérkezzék a jó öreg Budára. Végig a Budafokin - nekem innenől hazai a pálya - egészen a Móricz Zsigmond körtérig. És akkor a tömeget még nem is említettem. Már a Margit híd budai hídfőjénél kihasználjuk a busz egész utasterét, ám amit akkor fokozhatatlannak gondolunk, csak hitvány kezdet. A Nyugatinál kezdődik a valódi karnevál. Főképp fiataloké vagy az éjszakai műszak veteránjaié ez a terep, békés utat ne remélj. Unaloműző utvonat, ahol a nagy tolongásban mindig történik valami. Az éjszakai járatok talán elkerülhetőek a taxizás mellett normális életmóddal vagy gyakolszerrel. Ám számomra egyik út se járható. Marad a busz... Vagy marad a bealvás ismeretlen helyeken.

Ezen a NAPON

1937. december 2-án született Gyulai Líviusz Munkácsy-díjas grafikus, érdemes művész. A Képzőművészeti Főiskolán Fónyi Géza és Kmetty János tanítványa volt. Számos hazai és külföldi kiállításon szerepelt, 1970-ben Fi-

renzében aranyérmet nyert. Főleg fametszeteket és rézkarcokat készít. Már főiskolás éve alatt Szerb Antal, Karinthy Frigyes és Mark Twain műveire készített illusztrációkat. 1989-ben a Magyar Művészeti Díjban részesült,

Egy múltó család arcképcsarnoka

Pesti DINASZTIÁK

Az Emmerling családról nem sokat tudunk, de annyit igen, hogy Pest-Buda kávésuraságai közé tartoztak az 1700-as évek végétől, s ha ismeretlenül is, de vállalkozásukkal hozzájárultak a magyar kultúra fejlődéséhez.

CZIFRIK BALÁZS ÍRÁSA

Érdekes és furcsa négy arc néz rám a Pest-budai kávéházak című könyvből. Ebben a kétkötetes, Bevilacqua Borsody Béla és Mazsary Béla által írt művelődéstörténeti gyűjteményben gyakorlatilag minden megtalálható, ami 1535 és 1935 között történt a pest-budai kávéházakban. Azaz majdnem minden. Mert van egy család, amelyről a kávéházatulajdonlason túl semmit sem tudunk. Csak azt, hogy „a család első tagja, Emmerling Leonhardus (1760-1835) pesti Kávésuraság, aki 1796-ban a Pesti Kávésgilde első Főelöljárója”. A család tehát hamar meghatározó alakja lett a pesti kávéházak társadalmának.

Leonhardus korabeli polgári öltözetben egy festményről figyel a utókort. Szőke, fület takaró haja meglehetősen szomorú vagy inkább riadt arcot határol. Mintha nem tudná, hogy az üzletág, amiben vállalkozik, még nem is élte fénykorát. De mintha sejtene, hogy az a fénykor mégiscsak rövid lesz, s mintha már előre bánkódna, hogy Károly fia négy kávéházából (Magyar Korona, Nádor, István Főherceg, London

Városta), majd unokája, az ifjabb Emmerling Károly már csak kétőt (István Főherceg, London Városta) tud megtartani. Mintha tudná, hogy kikerül a család irányítása alól az a Magyar Korona, amelyben Jókai szerint III. Napóleon négy napon át biliárdozott inkognitóban, ahol irodalmi asztalt alapított Gozdsu Elek, majd Mikszáth Kálmán, és ahol törzsvendég volt Vajda János és Kiss József is. Szóval eltűnik a család híres kávéháza, sőt 1912-ben az épületet is végleg lebontják, amelynek helye most a Váci utca 14. szám alatt található.

A három férfi híven tükrözi koruk stílusát. Három érték- és életrend elevenedik meg a festményt és a fényképeket nézve. Emmerling Leonhardus a késő romantika félhomályából féhérlék elő, ő a kontúr nélküli, de bizonyos kezdet, míg fia már ferrotypian néz egykedvűen, de meghátrálást nem ismerő tekintettel. Idősebb Emmerling Károly pályája csúcán lévő kávésuraság, a fénykép elkészültekor már 37 éves, az ifjabb Károly, egész bizonyosan komolyan részt vesz az üzlet irányításában, de az unokáról készült dagerrotípia mégis meglepő. Ugyanis 1847-ben vették fel, s ekkor a viselet inkább magyaros lehetett, mint nyugat-európai. Az ifjabb Károly oldalra fésült fekete hajával, szalagnyakkendőjével bármelyik párizsi szimbolista művészkor jellegzetes alakja lehetett volna.

A negyedik alak, akiről eddig hallgattunk, a hölgy: Emmerling Leonhardusné asszony, pesti kávésuraság. A titulus neki is jár. Az

Emmerling Leonhardus, a kávédinasztia alapítója

ő képe a leghalványabb, leggyengébb minőségű, azonban a szeméi félelmetesek. Kemények és hidegek, ellátnak minden asztalhoz, észreveszik minden vendég rezdülését, kívánságát. Ezeket a szemeket a fia örökölte, aki alatt szárnyalt a vállalkozás, az unoka viszont a nagyapja szemével néz félig művészként, félig ifjú kávésuraként a számára hanyatló világba.

Csukjuk be a könyvet, zárjuk le a 144 kávéházas évet átfogó parányi családi tablót. Az Emmerlingek Pest-Budán megtették kötelességüket, s mi is megtettük, hogy emlékezzünk azokra, akik történet nélküliek. S a folyónyi kávé helyett, amit ők kimértek elődeinknek, mi a történetüknek adhatunk medret, s terelhetjük arra, amerre jólesik.

Legszebb ajándék a könyv

Az első krónikája

A Krónika sorozat új kötete szórakoztató és ismeretekben gazdag kézikönyv, amely az emberiség előtörténetétől napjainkig a feltalálók és találmányok, úttörő vállalkozások és az emberi vívmányok első pillanatait, első megvalósulását mutatja be. Témái: technika, sport, természettudományok és kultúra. 256 oldal, kötve, színes illusztrációkkal. Katalógusszám 22811

Ker. ár: 6900,- Klubár csak: 6210,-

A világtörténelem krónikája

Egyszerre kézikönyv és olvasmány, színes képgyűjtemény és gazdag adattár. Az olvasó elé tárja a múlt sokrétűségét - a kezdetektől a klasszikus ókor fényes teljesítményein, a reformáció korának vallási küzdelmein, az iparosodás korszakán keresztül egészen az internet világáig. Fáraók és filozófusok, diktátorok és demokraták - mind nyomot hagytak maguk után, melyekben a világtörténelem útjelzőseit ismerhetjük fel: eszmék sokszínű gazdagságát, nagy hódító hadjáratokat, lenyűgöző műalkotásokat és úttörő felfedezéseket.

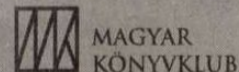
640 oldal, több mint 2000 illusztráció
Katalógusszám 21250

Ker. ár: 10 900,- Klubár csak: 8720,-

Krónikák karácsonyra a Magyar Könyvklubtól

Találkozzon velünk könyvesboltjainkban:

- **Buda:** a Déli pu. kerengője
Telefon: (1) 489-0479
- **Pest:** VI., Anker köz 2-4., a Deák téri metróállomás közelében
Telefon: (1) 267-9594
- **Pest:** XIII., Árboc u. 6., az Árpád Centerben
Telefon: (1) 359-9853
- **Pest:** XV., Szentmihályi út 131., könyvesbolt a Pólus Centerben
Telefon: (1) 415-0034
- **Pest:** XX., Mártírok út 281. Pesterzsébet, M5 TESCO
Telefon: (1) 421-5803
- **Fót:** Cora Áruház
Telefon: (27) 535-750
- **Törökbálint:** Cora Hipermarket, Torbágy u. 1.
Telefon: (23) 510-544

Magyar Könyvklub 1546 Budapest

- **Telefon:** (06-29) 578-210
- **Fax:** (06-29) 578-220, (06-1) 214-4400
- **Honlap:** www.mkk.hu
- **E-mail:** rendeles@mkk.hu
- **Óriási választék az interneten:** www.uhu.hu

Klubtagjaink már sms-ben is rendelhetnek a Magyar Könyvklubtól! Üzeneteit küldje a (06-20) 390 1831 számra. Bővebb információért hívja ügyfélszolgálatunkat.